

Οι αντιϊκοί παράγοντες άμεσης δράσης για την αντιμετώπιση της ηπατίτιδας C βελτιώνουν τη ποιότητα ζωής ασθενών με διαταραχή χρήσης ουσιών κατά τη διάρκεια θεραπευτικού προγράμματος υπό μεθαδόνη

Κουτσοπούλου Ευδοκία¹, Μάθου Νικολέττα², Αλεξάκου Κωνσταντίνα¹, Λυκούση Σοφία², Ηλιόπουλος Αθανάσιος², Μπάτσιαρη Έλενα¹, Τελεμέ Αγγελική¹, Καρούμπαλη Μαρία¹, Τασουλής Σωτήρης³, Βεσκούκης Αριστείδης³, Λεβεντέλης Χρήστος^{1,4}

¹Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών (OKANA), ²ΓΝ Νέας Ιωνίας «Κωνσταντοπούλειο-Πατησίων», ³ Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ^{1,4}Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Εισαγωγή

Η χορήγηση αντιϊκών παραγόντων άμεσης δράσης (DAAs) επιτυγχάνει πλήρως τη εξάλειψη του ιού, βελτιώνοντας την ηπατική λειτουργία των ασθενών και τη ποιότητα ζωής (ΠΖ) τους. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η επίδραση των DAAs στην ποιότητα ζωής των ασθενών με χρόνια ηπατίτιδα C (ΧΗC) σε σχέση το δοσολογικό σχήμα της μεθαδόνης (MMT) για την θεραπευτική αντιμετώπιση της εξάρτησης σε ασθενείς υπό διαταραχή χρήσης ουσιών (ΔΧΟ).

Υλικό και μέθοδος

40 ασθενείς (anti-HCV+) υπό μεθαδόνη διαχωρίστηκαν σε δύο ομάδες - ελέγχου (χωρίς DAAs, N=20) και μελέτης (N=20) υπό αντιϊκή αγωγή (σοφοσμπουβίρη/βελπατασβίρη (SOF/VEL), γκεκαπρεβίρη/πιμπρεντασβίρη (G/P)). Όλοι οι ασθενείς συμπλήρωσαν το Nottingham Health Profile (NHP) ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση της ποιότητας ζωής.

Δοσολογικό σχήμα MMT

*low, medium, high

**mg/24h

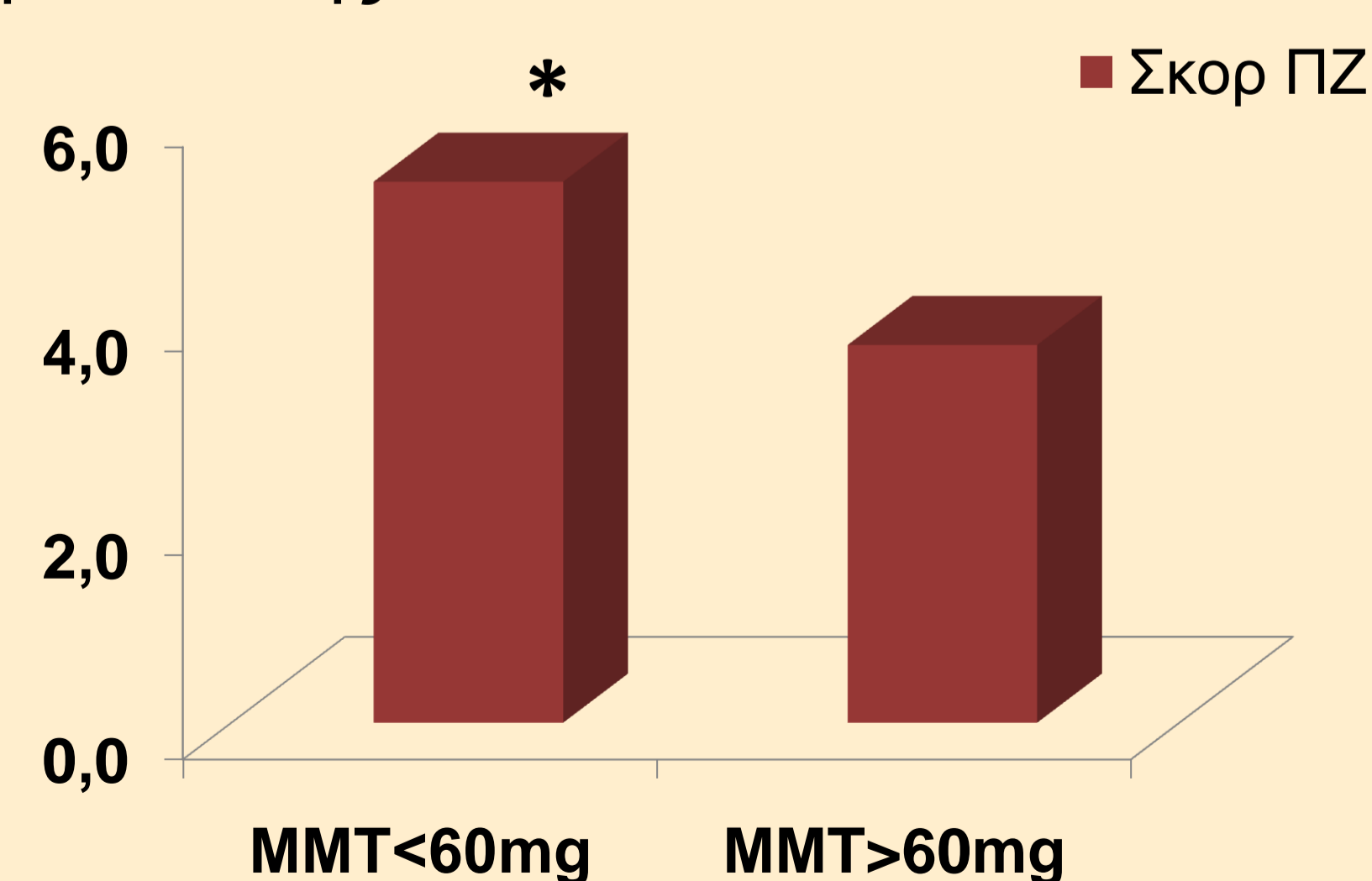
	L*	M*	H*
Μεθαδόνη	2-45**	45-85**	>85**

Στατιστική ανάλυση: Το συνολικό σκορ της ΠΖ εξήχθη από το σύνολο των σκορ των 7 διαστάσεων (0-1) του NHP, κυμαινόμενο από 0-7, όπου το υψηλότερο σκορ αντανακλά καλύτερη ΠΖ. Η στατιστική σημαντικότητα τέθηκε στο 5%. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε με τη γλώσσα προγραμματισμού R (v. 4.1.2).

Πίνακας 1. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Δημογραφικά χαρακτηριστικά	Ομάδα μελέτης N (%)	Ομάδα ελέγχου N (%)
Γυναίκες	5 (25.0)	5 (25.0)
Άνδρες	15 (75.0)	15 (75.0)
	Έτη (Mean±SD)	
Ηλικία	47.2 ±(7.2)	45.9 ±(6.8)
Διάρκεια σε προγράμματα OKANA	13.3 ±(5.7)	8.55 ±(3.7)
Ηλικία έναρξης χρήσης ουσιών	17.6 ±(5.5)	23.0 ±(7.7)
Διάρκεια χρήσης ουσιών πριν την ένταξη σε OKANA	13.7 ±(8.3)	16 ±(8.6)

Εικόνα 2. Σύγκριση του σκορ ΠΖ στην ομάδα μελέτης σε σχέση με τη δόση μεθαδόνης

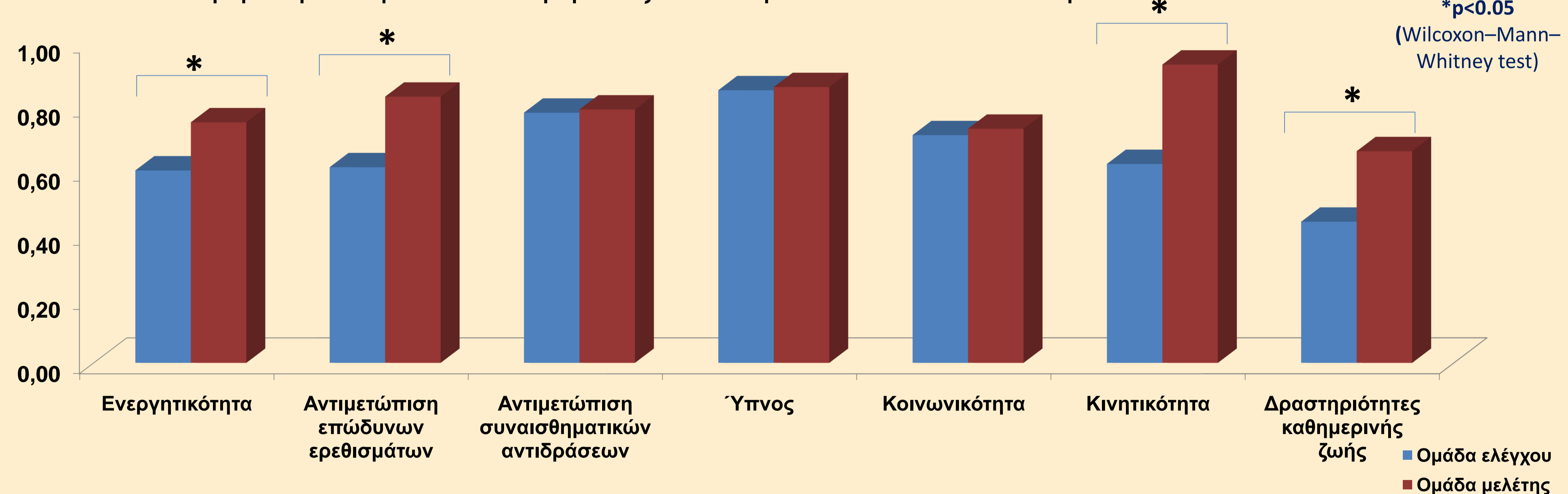

*p<0.05 (Kruskal Wallis)

Αποτελέσματα

Τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων παρουσιάζονται στο πίνακα 1. Σε σχέση με τη ΠΖ, σημαντικές διαφορές παρατηρήθηκαν στις μέσες τιμές των σκορ στην ομάδα μελέτης συγκριτικά με την ομάδα ελέγχου στις παραμέτρους «ενεργητικότητα», «αντιμετώπιση επώδυνων ερεθισμάτων», «κινητικότητα» και «εκτέλεση δραστηριοτήτων καθημερινής ζωής» (Εικόνα 1). Επιπλέον, στην ομάδα μελέτης και στη σύγκριση ως προς τη δόση της μεθαδόνης, οι ασθενείς υπό μεθαδόνη <60mg/24h εμφάνισαν σημαντικά καλύτερο επίπεδο ποιότητας ζωής (p<.05) σε σχέση με τους συν-ασθενείς τους υπό μεθαδόνη >60mg/24h (Εικόνα 2).

Εικόνα 1. Σύγκριση των μέσων σκορ μεταξύ των ομάδων ανά διάσταση ΠΖ

Συμπεράσματα

Η αντιϊκή θεραπεία έναντι της ηπατίτιδας C σε συνδυασμό με τη δοσολογία μεθαδόνης σε ασθενείς υπό ΔΧΟ φαίνεται να βελτιώνουν σημαντικά τις παραμέτρους της ΠΖ συμβάλλοντας στην εκτέλεση των καθημερινών τους δραστηριοτήτων με αποτέλεσμα την ομαλή ενσωμάτωση των ασθενών αυτών στον κοινωνικό ιστό.

Βιβλιογραφία

Abu-Freha, N., Mathew Jacob, B., Elhoashla, A., Afawi, Z., Abu-Hammad, T., Elsana, F., Paz, S., & Etzion, O. (2022). Chronic hepatitis C: Diagnosis and treatment made easy. *The European journal of general practice*, 28(1), 102–108. <https://doi.org/10.1080/13814788.2022.2056161>

Ifeachor, A. P., Houck, K. K., Schulte, S., Ansara, E., Johnson, A. J., Carr, T. A., & Liangpunsakul, S. (2020). HCV eradication in veterans with underlying mental health disorders and substance use. *Journal of the American Pharmacists Association : JAPhA*, 60(6), 1037–1043.e3. <https://doi.org/10.1016/j.japh.2020.08.028>

Leventelis C, Koutsilieris M, Geitona M, Malliori M, Zyga S, Rojas Gil AP, Tzavella F, Georgouloupoulou F, Koutsopoulou E, Kampitsi A and Tsironi M (2020b) Quality of life in patients under substitution treatment with methadone and buprenorphine. *Journal of Addictive Behaviors Therapy and Rehabilitation* 9: 4. doi:10.37532/jabtr.2020.9(4).199.